

Výkladové stanovisko Ministerstva práce a sociálních věcí:

Poskytování sociálních služeb osobám, které z důvodů válečného konfliktu přišly do ČR z Ukrajiny

Pokud občané Ukrajiny s legálním pobytem na území ČR, včetně těch, kteří opouštějí Ukrajinu z důvodů válečného konfliktu a kteří v rámci ČR / EU spadají do okruhu osob v režimu dočasné ochrany (vízum za účelem strpění, popř. jiný status přiznávaný MV), požádají o poskytnutí sociální služby, a zároveň po věcné stránce splňují podmínky pro její poskytnutí (nacházejí se v nepříznivé sociální situaci, na kterou daná sociální služba reaguje), bude jim sociální služba poskytnuta v souladu s § 4 odst. 2 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Uvedené osoby spadají do okruhu osob uvedených v ust. § 4 odst. 1 písm. i) téhož zákona, tj. jsou cizinci bez trvalého pobytu na území České republiky, kterým tento nárok zaručuje mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu ČR. Uvedené osoby tak jednoznačně spadají do okruhu oprávněných osob vymezeného tímto zákonem.

Odkazovanou mezinárodní smlouvou je v tomto případě Evropská sociální charta, kterou ČR ratifikovala v roce 1999 (sdělení č. 14/2000 Sb., Ministerstva zahraničních věcí o Evropské sociální chartě). Ve svém článku 13. - Právo na sociální a lékařskou pomoc obsahuje Charta závazek smluvních stran:

1. zajistit, že každé osobě, která je bez přiměřených prostředků a která není schopna si takové prostředky zajistit buď sama vlastním úsilím nebo je získat z jiných zdrojů, zejména prostřednictvím dávek ze systému sociálního zabezpečení, bude poskytnuta přiměřená pomoc a v případě nemoci i péče nezbytná podle jejího stavu,
2. zajistit, že osoby, kterým je poskytována takováto pomoc, nebudou z tohoto důvodu zkráceny na svých politických a sociálních právech,
3. stanovit, že každému se může prostřednictvím kompetentních veřejných nebo soukromých služeb dostat takového poradenství a osobní pomoci nezbytné k zabránění, odstranění nebo zmírnění stavu potřebnosti jednotlivce nebo rodiny,
4. aplikovat ustanovení odstavců 1, 2 a 3 tohoto článku na základě principu rovného zacházení se svými státními příslušníky i na příslušníky ostatních smluvních stran Charty, kteří se nacházejí legálně na jejich území, v souladu s jejich závazky vyplývajícími z Evropské úmluvy o sociální a lékařské pomoci podepsané v Paříži 11. prosince 1953.

Náklady na sociální služby pro tyto osoby jsou tak v rozsahu základních činností sociálních služeb dle Části třetí zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, nákladem uznatelným z dotace ze státního rozpočtu dle § 101a a §104 tohoto zákona či v rámci projektů OPZ, které jsou zaměřeny na poskytování sociálních služeb.